

Haotično stanje u oblasti klasifikacije podataka

Marko Milošević, Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Ključne reči: transparentnost, ljudska prava, privatnost, tajnost, podaci, poverljivo, reforma, sektor bezbednosti
Citiranje: Marko Milošević. 2010. *Haotično stanje u oblasti klasifikacije podataka*. [e-book] Beograd: Beogradski centar za bezbednosnu politiku.

Učestvujući u konferenciji o izazovima i stepenima implementacije Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i Zakona o tajnosti podataka održane u Skupštini Vojvodine 22. oktobra, Marko Milošević istakao je da haotično stanje u oblasti klasifikacije informacija najblje oslikava izjava državnog sekretara u Ministarstvu pravde, Slobodana Homena od avgusta 2009. godine da će se sa 80 posto dokumenata skinuti oznaka tajnosti. Milošević je podsetio prisutne da je Zakon o tajnosti podataka stupio na snagu 1.1.2010. godine sa ciljem da uredi haotično polje klasifikacije podataka. Danas postoje 4 stepena klasifikacije podataka uz oznaku trajanja tajnosti: državna tajna (Top secret) – 30 godina; strogo poverljivo (Secret) – 15 godina; poverljivo (Confidential) – 5 godina i interno (Restricted) – 2 godine. Milošević je, govoreći o ugrađenoj nefunkcionalnosti zakona, objasnio da su predviđeni rokovi za usvajanje neophodnih podzakonskih akata 6 meseci (sa izuzetkom Akt ao sistematizaciji – 3 meseca) od donošenja zakona, istekli u junu 2010. godine.

Od svih koji su predviđeni do sada su doneti Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta Kancelarije saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka, (rok bio mart 2010), Uredba o obrascima osnovnih i posebnog bezbednosnog upitnika i Uredba o sadržini, obliku i načinu dostavljanja sertifikata za pristup tajnim podacima (Sl. glasnik RS 54/10). Takođe, Milošević je naveo da je za predviđenu "reklasifikaciju i deklasifikaciju" dokumenata predviđen rok od 2 godine. Funkcionalnost ovog zakona u delu koji se odnosi na funkcionisanje Kancelarije saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka, bio je samo deo istraživanja Beogradskog centra za bezbednosnu politiku koje je Milošević predstavio prisutnima.

ISTRAŽIVANJE BEOGRADSKOG CENTRA ZA BEZBEDNOSNU POLITIKU

Pitanja	Odgovori
1. Ukupan broj zaposlenih?	Sistematizovano 21 radno mesto sa 24 izvršilaca, popunjeno jedno radno mesto, 2 zaposlena.
2. Raspoloživost ljudskih i materijalnih resursa?	Koriste se prostorije Uprave za zajedničke poslove, računarska oprema se nabavlja od donacije OEBS.
3. Da li je sprovedena reklasifikacija i deklasifikacija podataka?	Ne vrši se zbog nedostajuće podzakonske regulative - oformljena radna grupa za izradu te regulative.
4. Kontrola procene tajnosti (član 24 ZTP) da li je dosad vršena?	Ne vrši se zbog nedostajuće podzakonske regulative - oformljena radna grupa za izradu te regulative.

5. Koliko je zahteva do sada dobijeno za izradu sertifikata za pristup tajnim podacima?	Sem osnovne uredbe, fale dodatni podzakonski akti kako bi Kancelarija mogla da dodeljuje sertifikate.
6. Da li je izrađen propis o sadržini, obliku i načinu vođenja evidencije podataka (član 83 ZTP)?	U toku je izrada uredbe o evidencijama.
7. Da li je oformljen centralni registar stranih tajnih podataka?	Postoje uslovi za privremeni registar, ali ne postoji odgovarajuća podzakonska regulative.
8. Da li je predložen plan Vladi o zaštiti tajnih podataka u vanrednim slučajevima?	Pokrenuto je pitanje formiranja radne grupe koja će izraditi plan zaštite.

Marko Milošević je na kraju svog izlaganja istakao dodatne probleme koje su vezane za oblast klasifikovanja podataka. Tako, jedan od problema je što nisu svi akteri u sektoru bezbednosti državni organi već su iz privatnog sektora. I dalje postoje "izvrđavanja" od javnih nabavki označavanjem javnih nabavki stepenom tajnosti. Takođe, "vaga test" ili preče pravo od prava javnosti da zna i potrebe zaštite podataka nije dovoljno definisan, baš kao i zaštita insajdera.

Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Gundulićev venac 48, 11000 Beograd

Tel: 011 | 3287 226; 011 | 3287 334

Email: office@bezbednost.org

Web: www.bezbednost.org